

แนวทาง การแก้ไขข้อบกพร่อง ของสหกรณ์

นางสาวนิภารัตน์ อ่างสุวรรณ
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจการสหกรณ์
สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย
กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรอบการบรรยาย

1

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง
(ที่พบบ่อย)

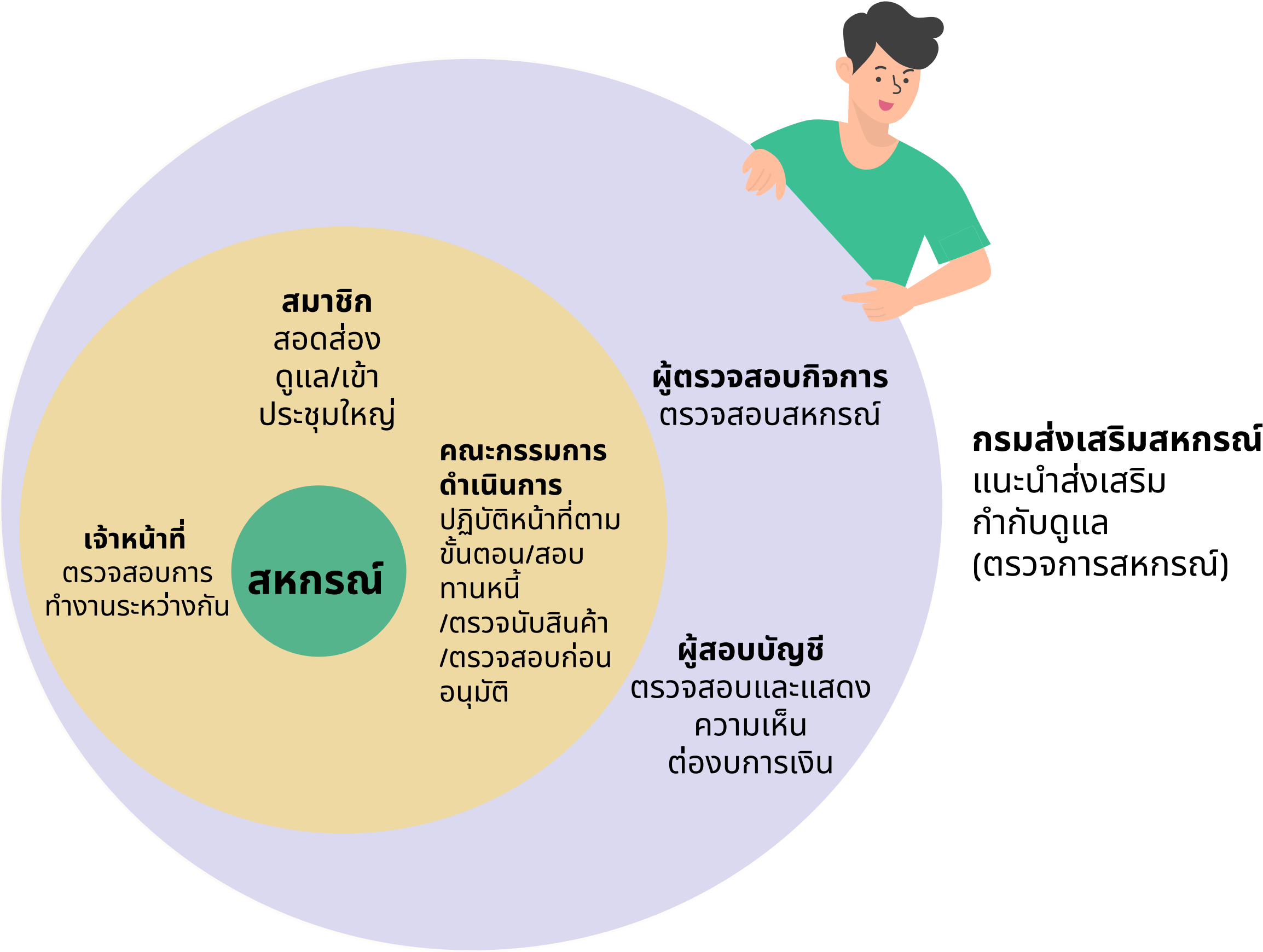
2

กรณีศึกษาการทุจริต
ในสหกรณ์

3

แนวทางการแก้ไขข้อ
บกพร่องของสหกรณ์
กรณีพบการทุจริต
ในสหกรณ์

ระบบการตรวจสอบของสหกรณ์

หลักการตรวจสอบสหกรณ์

การตรวจสอบสหกรณ์
...คือการตรวจสอบว่า ??

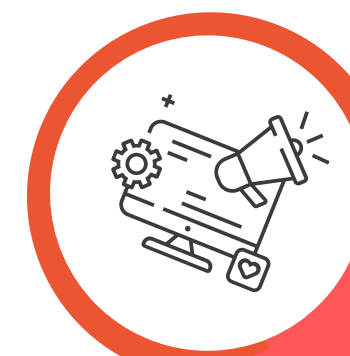
ที่ต้อง
ต้องทำอะไร

กฎหมาย/ข้อบังคับ/
ระเบียบ/ประกาศ/
มติที่ประชุมใหญ่/
มติที่ประชุม
คณะกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์

ที่ทำ
ทำอะไร

เป็นไปตามกฎหมาย/
ข้อบังคับ/ระเบียบ/
ประกาศ/มติที่ประชุมใหญ่/
มติที่ประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการ หรือไม่

ที่ต้อง
หรือต้องแก้ไข

แก้ไขอย่างไร ??
ให้ถูกต้อง

1

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง (ที่พบบ่อย)

เลือกตั้งสมาชิกที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม เป็นกรรมการสหกรณ์

เลือกตั้งบุคคลที่ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการ ตามที่กำหนดไว้ใน

- พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 52
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่เป็นหรือทำหน้าที่เป็นกรรมการหรือผู้จัดการของสหกรณ์ พ.ศ. 2566
- กฎกระทรวงการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564 ข้อ 9 (เฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่)
- ข้อบังคับของสหกรณ์

การยืมเงินทดรองจ่ายไม่เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยเงินยืมทดรองจ่ายของสหกรณ์

- ❌ ผู้ยืมไม่มีสิทธิยืมเงิน
- ❌ ผู้อนุมัติไม่มีอำนาจ
- ❌ ยืมไปใช้ในสิ่งที่ไม่ใช่กิจการสหกรณ์
- ❌ ไม่คืนเงินยืมภายในกำหนดเวลา
- ❌ เอกสารการส่งใช้เงินยืมไม่เป็นไปตามระเบียบ

การรับ – จ่าย และเก็บรักษาเงิน ไม่เป็นไปตามระเบียบ ว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินของสหกรณ์

- ถู้อเงินสดเกินจำนวนที่กำหนดในระเบียบ
- จ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ เช่น จ่ายให้แก่ผู้ไม่มีสิทธิได้รับ/จ่ายเงินสดเป็นจำนวนมาก/จ่ายเช็คไม่ขีดคร่อม “หรือผู้ถือ”
- เอกสารหลักฐานการจ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด เช่น ไม่มีลายมือชื่อผู้รับเงิน ผู้รับเงินและผู้จ่ายเงินเป็นคนเดียวกัน

จ่ายเงินโบนัสให้แก่ผู้ไม่มีสิทธิได้รับ (ขัดมาตรา 60 วรรคสอง (3) และข้อบังคับสหกรณ์)

- จ่ายเงินโบนัสให้ที่ปรึกษา/ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
- จ่ายโบนัสให้ผู้ตรวจสอบกิจการ
- จ่ายเงินโบนัสให้ผู้แทนสมาชิก

จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง

- ✘ แบ่งซื้อแบ่งจ้าง
- ✘ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามกระบวนการ/ขั้นตอน ที่กำหนดในระเบียบ
- ✘ คัดเลือกผู้รับจ้างไม่เป็นไปตามประกาศ/เงื่อนไข
- ✘ ซื้อที่ดินไม่เป็นไปตามระเบียบ/ราคาที่ดินแพง/ไม่มีการประเมินราคา หรือสืบราคาที่ดินข้างเคียง

เบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับเงิน หรือจ่ายเงินที่ไม่ใช่กิจการสหกรณ์

กรรมการมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม แต่มีการประชุมและเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุม

จ่ายค่าเช่าสถานที่เพื่อสร้างศูนย์นันทนาการโดยอ้างว่าเป็นการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก

2

กรณีศึกษาการทุจริตในสหกรณ์

การทุจริตเงินกู้

- ปลอมแปลงสัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำประกัน
- สร้างสมาชิกปลอม
- ไม่นำชื่อสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพออกจากระบบสหกรณ์
- นำสัญญาเงินกู้เดิม มาเป็นเอกสารกู้วนซ้ำ โดยสมาชิกไม่ได้กู้
- สมาชิกยินยอมให้ใช้ชื่อเงินจากสหกรณ์
- ตกแต่งบัญชี (ดอกเบี้ย)

การทุจริตเงินรับฝากจากสมาชิก

- รับเงินฝากจากสมาชิก แต่ไม่นำเงินเข้าสหกรณ์
- ปลอมแปลงลายมือชื่อสมาชิก ถอนเงินออกจากบัญชีสหกรณ์
- นำเงินเข้าบัญชีเงินฝากสมาชิกโดยไม่มีการฝากจริง แล้วให้สมาชิกมาถอนเงิน

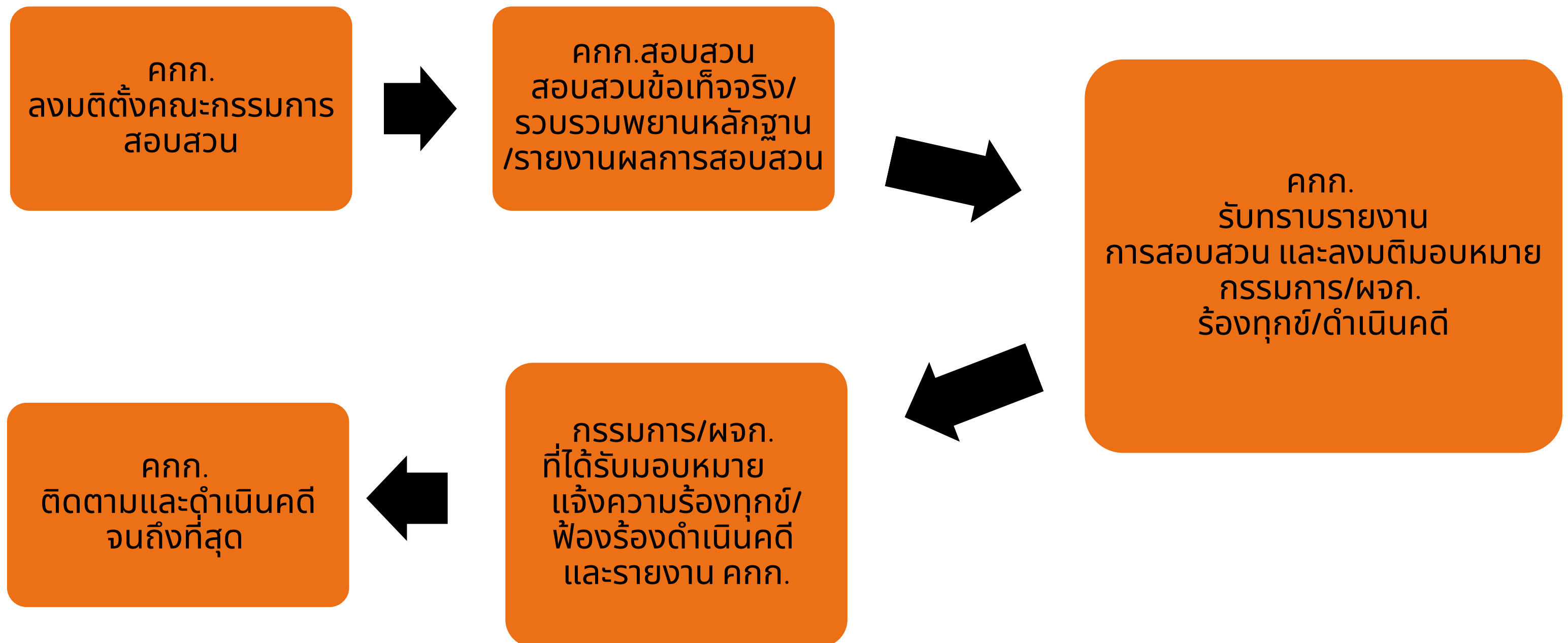
ทุจริตอื่น ๆ

- นำเงินไปฝากสหกรณ์อื่น โดยไม่มีการฝากเงินจริง
- เงินสดขาดบัญชี (ยักยอก, ลักทรัพย์นายจ้าง)
- ยืมเงินทดรอง โดยไม่มีการนำเงินไปใช้จ่ายในกิจการสหกรณ์จริง
- เบิกค่าใช้จ่ายเท็จ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเขียนแบบแปลนก่อสร้าง

3

แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์
กรณีพบทุจริตในสหกรณ์

แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ กรณีพบทุจริต

แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ กรณีพบการทุจริตในสหกรณ์

1

คกก. ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงถึงการกระทำโดยทุจริตนั้น ว่า

- ทำอย่างไร
- ผู้ใดกระทำ
- ผู้ต้องรับผิดชอบ
- จำนวนความเสียหายที่พบ
- รวบรวมพยานหลักฐานการกระทำโดยทุจริต

เพื่อให้รู้เรื่อง รู้ตัวผู้กระทำความผิด พร้อมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานการกระทำโดยทุจริต และนำเสนอผลการสอบสวนต่อ คกก.

แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ กรณีพบการทุจริตในสหกรณ์ (ต่อ)

2

คณะกรรมการสอบสวน ดำเนินการ

- สอบสวนข้อเท็จจริง และรวบรวมเอกสารพยานหลักฐานการกระทำโดยทุจริต
- รายงานผลการสอบสวนต่อ กกก.

กรณีศึกษา : การทุจริตเงินกู้

รายการหักชำระหนี้งวดกลางเดือน (สิ้นวิค/พนักงานรายวัน)

ส่งหักต้นสังกัด (บริษัท)

ที่	ชื่อ - สกุล	ต้นเงิน	ดอกเบี้ย	รวม
1	นาย ก.	1,500.00	625.00	2,125.00
2	นาง ข.	2,000.00	834.00	2,834.00
3	นาย ค.	2,500.00	1,042.00	3,542.00
4	น.ส. ง.	1,800.00	750.00	2,550.00
5	นาย จ.	1,000.00	417.00	1,417.00
	รวมทั้งสิ้น			<u>12,468.00</u>

หักชำระหนี้สหกรณ์

ที่	ชื่อ - สกุล	ต้นเงิน	ดอกเบี้ย	รวม
1	นาย ก.	1,500.00	550.00	2,050.00
2	นาง ข.	2,000.00	796.00	2,796.00
3	นาย ค.	2,500.00	742.00	3,242.00
4	น.ส. ง.	1,800.00	700.00	2,500.00
5	นาย จ.	1,500.00	380.00	1,880.00
	รวมทั้งสิ้น			<u>12,468.00</u>

กรณีศึกษา : การทุจริตเงินกู้ (ต่อ)

รายการหักชำระหนี้งวดสิ้นเดือน (พนักงานรายวัน/รายเดือน)

ส่งหักต้นสังกัด

ที่	ชื่อ - สกุล	ต้นเงิน	ดอกเบี้ย	รวม
1	นาย ก.	1,500.00	625.00	2,125.00
2	นาง ข.	2,000.00	834.00	2,834.00
3	นาย ค.	2,500.00	1,042.00	3,542.00
4	น.ส. ง.	1,800.00	750.00	2,550.00
5	นาย จ.	1,000.00	417.00	1,417.00
6	นาง ช.	3,000.00	2,465.00	5,465.00
7	นาย ณ.	4,000.00	3,287.00	7,287.00
รวมทั้งสิ้น				<u>25,220.00</u>

หักชำระหนี้สหกรณ์

ที่	ชื่อ - สกุล	ต้นเงิน	ดอกเบี้ย	รวม
1	นาย ก.	1,500.00	550.00	2,050.00
2	นาง ข.	2,000.00	796.00	2,796.00
3	นาย ค.	2,500.00	742.00	3,242.00
4	น.ส. ง.	1,800.00	700.00	2,500.00
5	นาย จ.	500.00	250.00	750.00
6	นาง ช.	5,000.00	2,250.00	7,250.00
7	นาย ณ.	4,000.00	2,632.00	6,632.00
รวมทั้งสิ้น				<u>25,220.00</u>

แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ กรณีพบการทุจริตในสหกรณ์ (ต่อ)

3

เมื่อได้รับรายงานการสอบสวน คกก. จัดประชุม (ภายใน 7 วัน) เพื่อพิจารณา

- ให้รู้ถึงการกระทำอันทุจริตและรู้ตัวผู้กระทำความผิด
- มีมติมอบหมายกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือผู้จัดการไปร้องทุกข์ภายใน 7 วัน และ/หรือฟ้องคดี ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มามีมติ (แล้วแต่กรณี)

*****ก่อนสหกรณ์ร้องทุกข์ ห้ามมิให้สหกรณ์ยอมรับหนังสือรับสภาพหนี้หรือยอมรับความในความผิดอาญา (เว้นแต่ผู้กระทำผิดได้ชำระค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์แล้วโดยสิ้นเชิง หรือมีหลักประกันที่คุ้มกับความเสียหาย)**

แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ กรณีพบการทุจริตในสหกรณ์ (ต่อ)

4

กรรมการหรือผู้จัดการที่ได้รับมอบอำนาจ ดำเนินการร้องทุกข์ เพื่อดำเนินคดีกับผู้ทุจริต/
ฟ้องร้องดำเนินคดีทางแพ่งเพื่อเรียกคืนความเสียหายกลับคืนสหกรณ์โดยเร็ว

5

คกก.ต้องติดตามเร่งรัดการดำเนินคดี จนกว่าจะถึงที่สุด = ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ และชดใช้
เงินคืนสหกรณ์จนครบถ้วนทั้งจำนวนพร้อมดอกเบี้ย

แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ กรณีพบการทุจริตในสหกรณ์ (ต่อ)

กรณีผู้จัดการสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์เป็นผู้กระทำการหรือมีส่วนร่วมในการทุจริต

นอกจากการดำเนินการทางคดีข้างต้นแล้ว คกก. ต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามระเบียบสหกรณ์ โดยการดำเนินการต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสหกรณ์ เช่น

- ตั้งกรรมการสอบสวนวินัย
- สั่งพักงานเจ้าหน้าที่
- รับทราบรายงานผลการสอบวินัย
- พิจารณาโทษทางวินัยตามระเบียบสหกรณ์ (ไล่ออก/ไม่จ่ายค่าชดเชย)

แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ กรณีพบการทุจริตในสหกรณ์ (ต่อ)

****กรณีนายทะเบียนสหกรณ์ ออกคำสั่งตามมาตรา 22(1) ให้คกก.แก้ไขข้อบกพร่อง
คกก.ต้องดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด**

****ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ มีโทษตามมาตรา 132 ต้องระวางโทษจำ
คุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ**

การสืบค้นกฎหมายสหกรณ์ ระเบียบ/คำสั่ง/ประกาศ/คำแนะนำ นายทะเบียนสหกรณ์

Cooperatives Law Clinic

คลินิกกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์

[Main Menu](#)
[กลุ่มเอกสาร](#)
[ชนิดเอกสาร](#)
[ค้นหาข้อมูล](#)
[Site Map](#)
[ผู้ดูแลระบบ](#)

พระราชบัญญัติ

จำนวนข้อมูลที่มี 16 รายการ

หน้าที่ 1 / 1

ลำดับ	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง	PDF
1	24 พฤษภาคม 2562	พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562	
2	12 เมษายน 2562	พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. 2562	
3	12 เมษายน 2562	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562	
4	17 มีนาคม 2562	พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562	
5	6 มีนาคม 2562	พระราชบัญญัติราชพัสดุ พ.ศ. 2562	
6	9 เมษายน 2553	พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553	
7	22 เมษายน 2550	พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550	
8	12 เมษายน 2542	พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	
9	12 เมษายน 2542	พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 (หมวด 9)	
10	19 มิถุนายน 2511	พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.2511	
11	7 มิถุนายน 2511	พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511	
12	4 เมษายน 2504	พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2504	
13	17 มีนาคม 2485	พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2485	
14	24 ธันวาคม 2483	พระราชบัญญัติจัดตั้งสหกรณ์นิคม พ.ศ. 2483	
15	19 พฤษภาคม 2471	พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2471	
16	4 ธันวาคม 2459	พระราชบัญญัติสมาคมแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2459	

แสดงผลหน้าที่ 1 จากจำนวน 1 หน้า

แสดงข้อมูลต่อหน้า 20

โปรแกรมประกอบการใช้งานระบบ

